

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ТЕХНОЛОГІЯ ХЛІБА, МАКАРОННИХ ВИРОБІВ ТА ХАРЧОКОНЦЕНТРАТІВ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	181 Харчові технології
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Харчові технології
Курс, семестр	Курс - 3, семестр - 6
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5, Загальна кількість годин – 150, із яких: лекцій – 28 год., лабораторних – 32 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Технологій тваринництва та продовольства, кафедра харчових технологій
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: БАРАБОЛЯ Ольга, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри. ауд. 468 (навчальний корпус № 4) e-mail: olga.barabolia@pdau.edu.ua Профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/barabolia-olgavaleriyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Основи наукових досліджень, Стандартизація, сертифікація та управління якістю з основами НАССР, Технічна мікробіологія, Технологія води і водопідготовки, Харчова хімія.
Компетентності	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів у сфері харчових технологій. загальні: ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності ЗК 4. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 9. Здатність розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення. спеціальні: СК 1. Здатність впроваджувати у виробництво технології харчових продуктів на основі розуміння сутності перетворень основних компонентів продовольчої сировини впродовж

	технологічного процесу СК 2. Здатність управляти технологічними процесами з використанням технічного, інформаційного та програмного забезпечення. СК 3. Здатність організовувати та проводити контроль якості і безпеки сировини, напівфабрикатів та харчових продуктів із застосуванням сучасних методів. СК 4. Здатність забезпечувати якість і безпеку продукції на основі відповідних стандартів та у межах систем управління безпечністю харчових продуктів під час їх виробництва і реалізації. СК15. Здатність визначати та аналізувати нутрієнтний склад продовольчої сировини та враховувати його при розробленні нових та удосконаленні існуючих технологій харчових продуктів.
Програмні результати навчання / Результати навчання	ПРН 2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти. ПРН 5. Знати наукові основи технологічних процесів харчових виробництв та закономірності фізико-хімічних, біохімічних і мікробіологічних перетворень основних компонентів продовольчої сировини під час технологічного перероблення. ПРН 11. Визначати відповідність показників якості сировини, напівфабрикатів і готової продукції нормативним вимогам за допомогою сучасних методів аналізу (або контролю). ПРН 14. Підвищувати ефективність виробництва шляхом впровадження ресурсоощадних та конкурентоспроможних технологій, аналізувати стан і динаміку попиту на харчові продукти ПРН 28. Уміти застосовувати знання особливостей нутрієнтного складу сировини при розробленні та удосконаленні технологій харчових продуктів. ПРН 29. Вміти розв'язувати проблеми сьогодення галузей харчової промисловості шляхом впровадження новітніх технологій, аналізуючи передумови їх виникнення.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комплекс соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, толерантність, уміння формувати власну думку, комунікативні та презентаційні навички	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних та практичних знань щодо технології хліба, макаронних виробів та харчоконцентратів, необхідних для виконання своїх майбутніх професійних обов'язків фахівців в галузях харчової та переробної промисловості.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Актуальні проблеми і перспективи розвитку хлібопекарської промисловості. Забезпечення стратегії сталого розвитку галузевого та регіонального напрямку в забезпеченні населення продуктами харчування.	
Тема 2. Класифікація хлібобулочних виробів та їх харчова цінність.	
Тема 3. Основна та допоміжна сировина хлібобулочного виробництва.	
Тема 4. Технологічний процес приготування хлібобулочних виробів.	
Тема 5. Технологія здобних, сухарних та інших видів хлібобулочних виробів.	
Тема 6. Газоутворювальна здатність та інші хлібопекарські властивості пшеничного тіста	
Тема 7. Хлібопекарські властивості житнього борошна. Інші види борошна	
Тема 8. Перспективи та проблеми науково-технічного розвитку макаронної промисловості	
Тема 9. Сировина, що застосовується для виробництва макаронних виробів.	
Тема 10. Харчова цінність та класифікація макаронних виробів.	
Тема 11. Система та технологічний процес виробництва макаронних виробів.	
Тема 12. Пакування та зберігання макаронних виробів.	
Тема 13. Роль та завдання харчоконцентратної галузі в харчуванні населення.	
Тема 14. Технологія виробництва харчових концентратів напівфабрикатів борошняних виробів	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
- <i>словесні методи:</i> лекція, пояснення; - <i>наочні методи:</i> демонстрування; - <i>практичні методи:</i> лабораторні роботи, з навчально-методичною літературою: конспектування;	

тезування;

- *комп'ютерні і мультимедійні методи*: використання мультимедійних презентацій та дистанційної платформи Moodle;

- *методи формування пізнавальних інтересів*: метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти;

- *методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності*: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання;

- *методи усного контролю*: опитування, екзамен;

- *методи письмового контролю*: самостійна робота.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету . <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf> здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання лабораторних робіт, завдань самостійної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин, за наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно узгодженого графіка.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Основи сучасної метрології, стандартизації, сертифікації та управління якістю : підручник для закладів вищої освіти / І. Р. Біленька, Я. Г. Верхівкер, А. К. Д'яконова ; за редакцією І. Р. Біленької.

- Одеський національний технологічний університет. Одеса : Олді+, 2024. 524 с.
2. Салавеліс А. Д. Павловський С. М. Стандартизація, метрологія та сертифікація : підручник. Одеса : Олді+, 2023. 212 с.
 3. Дробот В.І. Технологія хлібопекарського виробництва. Підручник. Видання 2-ге, додаткове і перероблене. Київ : Видання ПрофКнига, 2024. 516 с.
 4. Павлов О.В. Збірник рецептур борошняних кондитерських виробів: навчально-практичний посібник. К.: ПрофКнига , 2019. 340 с.
 5. Харчові технології. Технології хліба, кондитерських, макаронних виробів та харчо концентратів : навч. посібник.; за ред. О. В. Самохвалової. Харків : ФОП Бровін О.В., 2019. 284 с.

Допоміжні

1. Жемела Г. П., Шемавньов В. І., Маренич М. М., Олексюк О. М. Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва. Дніпропетровськ, 2005. 248 с.
2. Державні стандарти на сільськогосподарську продукцію (зернові, бобові, круп'яні, олійні культури).
3. Якість та облік зерна за приймання, оброблення і зберігання: навч. посіб./Н. М. Осокіна та ін. Київ : ТОВ «ТРОПЕА», 2021. 456 с.: іл.
4. Новойтенко І. В., Малиновський В. В. Стан та основні тренди розвитку хлібопекарської промисловості України. Ефективна економіка. 2020. № 11.
5. Бараболя О. В. Виробництво та продаж якісної та безпечної харчової продукції. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) "Якість та безпечність продукції у внутрішній та зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи". ПДАУ, 15 лютого 2022 року. С. 7-9.
6. Бараболя О. В. Якість хліба в залежності від якості борошна. «Інноваційні технології у хлібопекарському виробництві» та «Здобутки та перспективи розвитку кондитерської галузі». Мат. Міжн. наук.-практ. конференції Київ 17 вересня 2024 р. Київ : НУХТ, 2024. С.41-43
7. Бараболя О. В. Вплив сировини на якість хліба та хлібобулочних виробів. *Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 15 жовтня 2024 року, Полтава : ПДАУ, 2024. С. 26-28
8. Бараболя О. В. Хліб з використанням продуктів переробки нетрадиційної зернової сировини. *Інноваційні та ресурсозберігаючі технології харчових виробництв*, матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції 24.12.2024 року, Полтава : ПДАУ, 2024. С.133-136

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України – dir@dnsgb.kiev.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – nlu@csl.freenet.kiev.ua
3. Prometheus – український MOOC, що дає змогу безкоштовно створювати онлайн-курси за умови якісного та відповідного до цінностей ресурсу контенту. <https://prometheus.org.ua/>
4. AgriAcademy – унікальна освітня платформа української агробізнес-спільноти пропонує актуальні агрознання на безоплатних онлайн-курсах від кращих викладачів світу та України. <https://agriacademy.org/courses-catalog/>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри харчових технологій
протокол від 02.09.2024 р. № 1.

Додаток до програми

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання лабораторних робіт та їх захист	виконання самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Актуальні проблеми і перспективи розвитку хлібопекарської промисловості. Забезпечення стратегії сталого розвитку галузевого та регіонального напрямку в забезпеченні населення продуктами харчування.	1		1		2
Тема 2. Класифікація хлібобулочних виробів та їх харчова цінність.	1	5	1		7
Тема 3. Основна та допоміжна сировина хлібобулочного виробництва.	1	10	1		12
Тема 4. Технологічний процес приготування хлібобулочних виробів.	1	5	1		7
Тема 5. Технологія здобних, сухарних та інших видів хлібобулочних виробів.	1		-		1
Тема 6. Газоутворювальна здатність та інші хлібопекарські властивості пшеничного тіста	1	10	1		12
Тема 7. Хлібопекарські властивості житнього борошна. Інші види борошна	1		1		2
Тема 8. Перспективи та проблеми науково-технічного розвитку макаронної промисловості	1		1		2
Тема 9. Сировина, що застосовується для виробництва макаронних виробів.	1	5	1		7
Тема 10. Харчова цінність та класифікація макаронних виробів.	1	5	-		6
Тема 11. Система та технологічний процес виробництва макаронних виробів.	1	10	1		12
Тема 12. Пакування та зберігання макаронних виробів.	1		1		2
Тема 13. Роль та завдання харчоконцентратної галузі в харчуванні населення.	1		1		2
Тема 14. Технологія виробництва харчових концентратів напівфабрикатів борошняних виробів	1	5	-		6
Екзамен				20	20
Разом	14	55	11	20	100

**Шкала та критерії оцінювання
опитування**

Кількість балів	Критерії оцінювання
1,0 (максимальний)	Відповіді на питання розкриті в повному обсязі
0-0,9	Відповіді на питання розкриті частково або не отримано відповідей на поставлені питання

**Шкала та критерії оцінювання
виконання практичних робіт та їх захист**

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 (максимальний)	Завдання виконано повністю, всі вимоги і критерії враховані. Робота виконана без помилок, демонструє глибоке розуміння матеріалу та високу якість виконання. Завдання виконано самостійно, без помітних запозичень або необхідності в значній допомозі викладача.
4	Завдання виконано з незначними недоліками, більшість вимог дотримано. Робота містить мінімальні неточності або помилки, які не впливають на загальний результат. Робота виконана в основному самостійно, хоча могла потребувати незначної допомоги.
3	Основні вимоги завдання виконано, але є кілька значних недоліків. Робота містить помітні помилки або неточності, що впливають на загальний результат. Завдання частково виконано з допомогою викладача або з використанням додаткових ресурсів.
0-2	Лише деякі частини завдання виконано, більшість вимог ігнорується. Робота містить критичні помилки, які роблять результат майже непридатним. (бали не нараховуються, необхідне повторне виконання завдання)

**Шкала та критерії оцінювання
виконання самостійних робіт (1 завдання на тему)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
1 (максимальний)	опрацьовані завдання самостійної роботи, надані відповіді на усі запитання, вони є достатньо аргументованими
0-0,9	відповідь надана частково або не надана на жодне запитання (бали не нараховуються, необхідне повторне опрацювання теми)

Шкала та критерії оцінювання

екзамену (максимальна кількість балів -20)

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го і 2-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	часткове виконання теоретичного завдання з суттєвими помилками і поверховим розумінням засад теоретичних та експериментальних наукових досліджень
	2	неповне виконання теоретичного завдання з помилками і поверховим розумінням засад теоретичних та експериментальних наукових досліджень
	3	виконання теоретичного завдання з помилками і частковим розумінням засад теоретичних та експериментальних наукових досліджень
	4	правильне виконання теоретичного завдання з певними недоліками і розумінням засад природничих, фундаментальних та інженерних наук
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про сформовану здатність підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти
для 3-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2	часткове виконання теоретичного завдання з суттєвими помилками і поверховим розумінням засад теоретичних та експериментальних наукових досліджень
	4	неповне виконання теоретичного завдання з помилками і поверховим розумінням засад теоретичних та експериментальних наукових досліджень
	6	виконання теоретичного завдання з помилками і частковим розумінням засад теоретичних та експериментальних наукових досліджень
	8	правильне виконання теоретичного завдання з певними недоліками і розумінням засад природничих, фундаментальних та інженерних наук
	10	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про сформовану здатність підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти